

De schatten van Boymans.

DE REMBRANDT EN VERMEER
VOOR HET EERST GETOOND.

De minister van O. K. en W.
wenscht Rotterdam geluk
met de aanwinsten.

GISTERMIDDAG was dan het met spanning verbrede moment aangebroken, dat de nieuw-verworven Vermeer (de Rembrandt was als van verschillende exposities bekend) voor het eerst in het Museum Boymans publiek zou worden getoond. De plechtigheid geschiedde in een kring van genoodigden en in tegenwoordigheid van tal van autoriteiten.

„De Voorzitter van de Commissie voor het Museum Boymans, Burgemeester mr. P. Droogleever Fortuyn, heeft de eer het Bestuur en de leden van de Vereeniging Rembrandt en de overige honderd schenkers van het schilderij „Man met roode muts” van Rembrandt uit te noodigen tot een bezichtiging van dit stuk alsmede van „De Emmausgangers” van Johannes Vermeer op Zaterdag 18 Juni a.s., des namiddags te 3 uur in het Museum Boymans”.

Aldus luidde de uitnodiging, waaraan door velen gevolg gegeven was. Onder de aanwezigen waren minister Slotemaker de Bruïne, wethouder Ratté, de bekende, hoogbejaarde kunstvorscher dr. A. Bredius, referendaris P. Visser van het departement van O. K. en W. en vele museum-directeuren uit andere plaatsen. Ook merkten wij oud-minister Gelissen op. De burgemeester zelf was verharder wegens het bezoek van Prinses Juliana.

Als eerste heeft namens den burgemeester wethouder Ratté het woord gevoerd om uiting te geven aan de dankbaarheid en aan den verklaarbaren trots, dat Rotterdam een tweetal kunstschaten rijker is geworden, door velen benijd.

Die dank, aldus spr., gaat allereerst uit naar het bestuur der Vereeniging Rembrandt.

Toen dr. Bredius met zijn autoriteit de aandacht vroeg voor den bekenden Vermeer, heeft de vereeniging na eerst gehoopt te hebben bij het verkrijgen van den Rembrandt, ook met den Vermeer geholpen. De wethouder dankte hier speciaal den ondervoorzitter, den heer J. van Hasselt, voor zijn bijzondere bemoeiingen.

„Ik kom thans tot de „honderd” en de ongenoemden”, ging de wethouder voor. Het vervult de Rotterdamers met groote voldoening, dat de benoemde bedragen wel grootendeels uit de burgerij zijn bijeengebracht, maar ook den schenkers niet-stadgenooten bracht spr. hulde, om tenslotte den directeur van het museum te prijzen voor zijn activiteit en beleid, waardoor deze aanwinsten konden worden verworven.

Tenslotte zocht spr. zich nog eenmaal tot het bestuur van de Vereeniging „Rembrandt” in dezer voege:

„Gij hebt ons geholpen aan de „Verloren Zoon” van Jeroen Bosch. Dank zij royale hulp van een stadgenoot, kon aan Derksen van Angeren opdracht worden gegeven dit schilderij in de ets-techniek te reproduceeren. Wij bieden u zulk een afdruk aan in de overtuiging, dat gij dit geschenk zult willen aanvaarden zooals het bedoeld is; de uitdrukking der gevoelens, die kunstlievend Rotterdam uwe vereeniging toedraagt.

Vervolgens sprak de voorzitter van „Rembrandt”, dr. E. Heldring, die begon met eenige vriendelijke woorden het geschenk te aanvaarden, en die vervolgens zijn erkentelijkheid uitsprak voor het organiseeren van deze bijeenkomst.

Met de aanwinsten heeft Boymans op ongedroomde wijze zijn bezit verrijkt. Spr. zegt, ongedroomde, maar is er niet zeker van dat de heer Hannema niet dag en nacht droomt van onbereikbaar schijnende aanwinsten voor zijn museum. Het mirakel van die droomen wordt vaak een feit, dank zij zijn eigen kennis en voortvarendheid en

dank zij ook den steun, die hem toekomt. Het is de vereeniging een werkelijke voldoening ook ditmaal tot hen behoort te hebben, die tot de verwerving van deze kunstschaten mochten medewerken. De herkenning van „De Emmausgangers” is aan het nog steeds scherpe oog van den nestor onzer kunstkenner te danken, die later ook op milde wijze aan de financieele regeling bijdroeg.

De verwerving van dergelijke haast verloren werken is niet zonder romantiek. Ook ditmaal, maar ook daaraan gaat spr. voorbij. Zelf in de verte vertoevende, heeft hij evenwel van de toedracht genoeg vernomen om aan al degenen, die daarin en in de handelingen van materiëelen aard, die er op volgden, en waarbij groote offers en veel tact en overleg gevraagd werden deelnamen, welgemeenden lof toe te zwaaien.

In het bijzonder vermeldt spreker met oprechte waardeering de munificentie en activiteit van den heer W. van der Vorm, die het Rotterdamsche museum reeds vaak door zijn grootscheepschen steun aan zich verplicht heeft. De Vereeniging Rembrandt vind in de uitoefening van haar schoone, maar steeds met geleidelijke beslommeringen gepaard gaande taak weinig zoo krachtigen medestand als van hem. Het bestuur heeft de behoefte gevoeld, haar diepe erkentelijkheid bij deze gelegenheid te vertolken door den heer Van der Vorm het zeldzaam geschonken erelidmaatschap der vereeniging aan te bieden (applaus).

Tenslotte wees Dr. Heldring er nog op, dat de aflossing van het voorgeschoten geld voor dezen aankoop, nog groote offers zou vragen.

De heer Hannema heeft daarop de doeken weggenomen, die de beide schilderijen bedekten en heeft er eenige kunsthistorische bijzonderheden over gegeven. Over de verwerving van „De Emmausgangers” deelde hij het volgende mede:

„Toen dr. Bredius in een enthousiasten brief van 6 September 1937 mij op dit doek attent maakte en ik het schilderij zelf in de safe van een buitenlandsche bank mocht bezichtigen, stond het bij mij vast, dat alles in het werk gesteld moest worden om te trachten dit voluit gesigneerde meesterwerk, dat zich bovendien in een voortreffelijken toestand bevindt, waarbij de oude vernis zelfs nog bewaard is gebleven, en dat op twee na het grootste stuk van den kunstenaar is, voor Nederland en liefst voor Rotterdam te verwerven. Het Museum Boymans behoort tot de nog niet verzadigde instellingen op dit gebied en de verrijking met werkelijk belangrijke kunstwerken zou de glorie van de Maasstad ook buiten de grenzen doen stijgen.

Het geval was echter dubbel moeilijk, omdat de verwerving van de Rembrandt nog niet tot een goed einde gebracht was. Het merkwaardige feit deed zich toen echter voor, dat beide belangrijke zaken elkaar steunden en als het ware voortschoven. De belangstelling was in breede kringen wakker geworden en dank zij de Vereeniging Rembrandt en talrijken vrienden van Boymans, konden beide kunstwerken inderdaad de Rotterdamsche verzameling verrijken.”

Tenslotte voerde de minister het woord om het museum van Rotterdam zeer hartelijk geluk te wenschen met de wonderschoone aanwinsten.

Kunstschaten moeten gedecentraliseerd zijn: dan wordt er meer van genoten en van ieder centrum gaat veredelende invloed uit. Rotterdam heeft er recht op in geestelijke schatten een tegenwicht te vinden voor het materiëele leven.

Op de Vermeer ging de minister als „ondeskundig maar hartelijk belangstellende”, zooals hij zich noemde, nog wat nader in. Hij beschouwde de Christus-figuur. Hier staan wij, aldus spr. tegenover den Heiland, die het Graf verlaten heeft. Hij is in de visie van

voor
Badpakken
Tropex ondergoed
Sport-tricots

Recl. 2577 27

Reizen is
goedkoop in
Mooi Frankrijk

Op vertoon van een Nederlandsch paspoort is bij de bekende reisbureaux een „Carte de Voyage Touristique” verkrijgbaar ad 30 francs (f 1.65). Hierop leveren de reisbureaux U op de biljetten der Fransche Spoorwegen 40 % reductie.

Voorts kunt U op deze „carte” in Frankrijk de benzine voor uw auto 60 centimes per liter goedkoper krijgen dan de gangbare prijs. Alle hotels zijn wettelijk verplicht hun prijzen zichtbaar op te hangen en indien de regeering hun prijzen heeft goedgekeurd, hebben zij het recht 'n bord met H te voeren en zijn zij verplicht deze prijzen toe te passen.

Reizen is goedkoop
in Mooi Frankrijk

Recl. 56501 51

den schilder geheel zonder uiterlijke glorie, terwijl hetgeen tevoren gebeurd was toch alle glorie zou kunnen rechtvaardigen. Maar integendeel: deze Christus van Vermeer, aan het graf ontstegen, draagt nog den dood op het gelaat, zijn verschijning spreekt nog van de marteling, die hij heeft doorgemaakt. Niet alleen het menselijke drukte Vermeer uit, maar ook de verhevenheid van het pasgebeurde, het menselijke en het bovenmenselijke. Het is een overweldigende voorstelling; zij sluit alle luidruchtigheid uit en maakt alleen zeer stil.

Hierna sprak wethouder Ratté nog een kort slotwoord.

Er was nu gelegenheid om de schilderijen van meer nabij te bezichtigen.

Op de komende tentoonstelling, die Zaterdag a.s. geopend wordt, zullen zij voor het eerst worden geëxposeerd.

RAVEL-AVOND IN SCHEVENINGEN.

Vrijdagavond is in het Kurhaus aan werken van Ravel gewijd. Dit Festival Ravel staat weer onder leiding van Ernest Ansermet. De bekende Fransche pianist Jacques Février zal het pianoconcert voor de linkerhand spelen. Het orkest speelt voorts werken van den te vroeg overleden Franschen meester, waaronder de beroemde „Valse” en de „Rhapsodie Espagnole”.

DAG DER DUITSCHE KUNST.

De jaarlijksche „dag der Duitse kunst” te München heeft ditmaal plaats van 8 tot 10 Juli.

IDO WIERSMA ZESTIG JAAR.

De kunstschilder Ido Wiersma wordt Dinsdag 21 Juni a.s. zestig jaar.

Deze schilder uit de Haagsche school heeft, als geboren Fries — hij zag het levenslicht te Brantgum — zijn arbeidsveld hoofdzakelijk in Friesland gevonden. Hij is een bekwaam sloopsteekenaar en heeft ook naam gemaakt als etsen en typografisch teekenaar.

NIEUW TIJDSCHRIFT.

1 Januari a.s. zal bij den uitgever Leopold te 's-Gravenhage een nieuw letterkundig tijdschrift verschijnen, dat den titel „Werk” zal dragen en viermaal per jaar zal verschijnen. Het bevat uitsluitend werk van jongeren.

VEILING VAN MARLE & BIGNELL.

Op 28 en 29 Juni a.s. heeft te 's-Gravenhage bij Van Marle & Bignell aan het Lange Voorhout een veiling plaats van oude schilderijen, meubelen, porcelein, aardewerk, zilver, enz. Een geïllustreerde catalogus is verschenen.